

Pinzgauský dobytok do extrémnych podmienok

Praktické skúsenosti chovateľov so zošľachtovaním pinzgauského dobytku červenou varietou holštajnského plemena v sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch minulého storočia potvrdili predpoklady výskumníkov, že do dedičného podielu 25 % mliekového plemena zostáva zachovaná výborná chodivosť pinzgauského dobytku. Vyšší genetický podiel sa ukázal pre extrémne chovateľské podmienky (pastva na strmých svahoch) ako nevhodný. Je ťažké skombinovať požiadavky na vysokú mliekovú úžitkovosť s využitím pasterovaných porastov extrémnych horských oblastí. Avšak o tom, že to nie je nereálne, svedčia výsledky rakúskych chovateľov pinzgauského plemena. Priemerná úžitkovosť vyše 6 tisíc kráv v kontrole úžitkovosti dosiahla za rok 2008 takmer 5 500 kg za laktáciu. Sú tu pinzgauské chovy s úžitkovosťou 8 000 kg mlieka (pri počte 50 kráv v stáde) až 9 400 kg (počet kráv v stáde 12). Aj napriek vyššej koncentrácii dojníc v našich chovoch musíme priznať, že v úžitkovosti máme rezervy. Slovenská „priemerka“ 4 387 kg za laktáciu stále za rakúskou zaostáva o vyše 1 100 kg. Aj to je dôvod, prečo je naše pinzgauské plemeno vytláčané holštajnským. Ale s rizikami, uvedenými v úvode tohto stĺpčeka. V AGROMAGAZÍNe č. 3 sme uviedli výsledky našich prepočtov, že „zaostávanie“ pinzgauského plemena v exaktnom porovnaní s holštajnským (horšia úžitkovosť, lepšia plodnosť, dlhovekosť a zdravie) činí vo finančnom vyjadrení 216 eur na dojnicu a rok. Tento handicap môže vyvážiť podpora na pinzgauský genofond, možná cez Program rozvoja vidieka (asi 240 eur na kravu po započítaní obratu stáda). Ak by sa našim chovateľom podarilo dosiahnuť priemernú úžitkovosť, akú pinzgauský dobytok dosahuje v Rakúsku, po započítaní tejto podpory by bol chov pinzgauského dobytku v horských oblastiach efektívnejší, ako chov holštajna.

Ján Huba
CVŽV Nitra